Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 196. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 29-го СЕРПНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 29, 1979 No. 196. VOL. LXXXVI.

В ЕЛЛЕНВІЛЛІ ВІДБУДЕТЬСЯ XXVIII ЗДВИГ СУМА

Елленвіл, Н. Й. — В днях від 1-го до 3-го вересня ц. р. тут на просторій Оселі Спілки Української Молоді Америки відбуватиметься вже 28-ий з черги Всеамериканський Маніфестаційний Здвиг СУМ-А, який проходитиме під кличем: „Честь і Слава Борцям за волю України!" Учасники Здвигу відмічатимуть в цьому році три важливі річниці: 100-річчя з дня народження Головного Отамана Симона Петлюри, 50-річчя Організації Українських Націоналістів і 20-річчя від дня смерти Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери.

Здвигом керуватиме покликана Крайовою Управою СУМ-А Команда, яку очолює відомий сумівський і студентський діяч Роман Зварич, а йому допомагатимуть члени Команди у числі 20 осіб.

У програмі Здвигу між іншим передбачено: товариська забава в п'ятницю, 31-го серпня — грає оркестра „Іскра"; в суботу, 1-го вересня — відкриття Здвигу о годині 12:30 по полудні, спортові змагання з участю багатьох сумівських команд копаного м'яча, відбиванки та інших родів спорту; виступ дівочого хору „Жайворонки" Осередку СУМ-А з Ню Йорку та багатьох інших мистецьких одиниць; вечором забава з танцями — гратимуть дві оркестри: „Іскра" і „Рута". Керівником мистецьких програм буде голова Осередку СУМ-А у Ню Йорку і член КУ Корнель Василик.

В неділю о год. 10-ій перед полуднем будуть правитись Служби Божі в обидвох обрядах. Православну Архиєрейську Службу Божу відправлятиме Архиепископ Андрей в сослуженні о. Івана Ткачука. Після Літургії буде маніфестаційна частина Здвигу у якій головне слово скаже голова КУ СУМ-А інж. Мирослав Шмігель, а також з привітом виступить Валентин Мороз. У мистецькій частині виступить великий мішаний хор вишкільного табору під диригентурою проф. Романа Левицького і акомпаньяменті дружинника Олеся Фурди та духова оркестра СУМ з Монтреалю „Трембіта".

Вечором знову відбудуться мистецькі виступи поодиноких Осередків і Відділів, а опісля відбудеться забава під звуки оркестр Б. Гірняка і „Вечірній Дзвін" з Монтреалю.

До участи у Здвизі запрошено представників українських Центральних Організацій, а також американських політичних діячів та приятелів України з-поміж поневолених Москвою народів.

ПОЛІТИКА ЗСА СУПРОТИ БЛИЗЬКОГО СХОДУ НЕ ЗМІНИТЬСЯ ПІСЛЯ ВІДХОДУ АНДРЮ ЯНҐА.

Вашінґтон. — З керівних американських кіл заявляють, що після відходу з амбасадорського посту в Об'єднаних Націях Андрю Янґа — політика ЗСА у відношенні до Ізраїлю та арабського світу включно з проблемою палестинців буде та сама. Самому Андрю Янґові приписують поважну заслугу у тому, що на засіданні Ради Безпеки ОН в минулу п'ятницю, 24 серпня, Рада Безпеки прихилилася до становища Америки і не голосувала над резолюцією, яку формально зголосив Сенеґаль (перед тим Кувейт), що вимагала признання палестинцям права самовизначення „національної сувиренности" і права до своєї держави. На тому засіданні представник Палестинської Визвольної Організації Терзі прославляв Янґа за його „чесність і гідність", а Янґ з свого боку назвав Терзі своїм „приятелем". У прощальній промові, яку виголосив Янґ, він критикував американську політику, як „смішну", що відмовляється від безпосередніх контактів з Палестинською Визвольною Організацією, але назвав теж „смішною" політику Ізраїля, який засідає за одним столом в Раді Безпеки ОН з палестинцями, але не хоче з ними говорити. Голосування над резолюцією в справі палестинців відкладено на необмежений час — найменше на два-три місяці, під час котрих представники Єгипту й Ізраїля будуть старатися розв'язати проблему палестинців на базі їх територіяльної автономії на західньому березі Йордану й у смузі Гази. Газети твердять, що лідер Палестинської Визвольної Організації Яссір Арафат будім-то не виключив, що його організація визнає факт існування ізраїльської держави і її державну недоторкальність.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ МОНДЕЙЛ ВІДВІДУЄ КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ

Віцепрезидент ЗСА Волтер Мондейл з дружиною Джоен перед театром у Пекіні.

Пекін. — Віцепрезидент Волтер Мондейл прибув в минулу суботу, 27 серпня, з своєю дружиною Джоен на одноТИЖНЕВІ офіційні відвідини до Пекіну. Його стрінув віцепрем'єр Денґ, який, не зважаючи на свій офіційний скромний титул, займає одно з найвищих становищ в китайській державній ієрархії. Денґ висловив жаль, що нема з ним його дружини, але заповів, що вона також привітає достойних американських гостей на приватному прийнятті у домі Денґа, — на тому прийнятті було тільки кругло 20 осіб. Передбачається офіційний великий бенкет, наради Мондейла з китайськими лідерами, його виступ в університеті в Пекіні та подорож по Китаї.

У тому ж самому дні, в минулу суботу, відлетів з Пекіну до ЗСА видатний демократичний сенатор Генрі Джексон, який заявив кореспондентам, що китайські керівні кола не вдоволені повільним темпом, яким ступає нормалізація американсько-китайських відносин. Після того, як Китай відвідали були вже колишні президенти Ніксон і Форд, президент Картер будім-то плянує також відвідини під кінець цього року. До ділових справ, що їх віцепрезидент Мондейл буде обмірковувати з лідерами Комуністичного Китаю, належать відносини між комуністичною Північною і вільною Південною Кореєю, китайсько-в'єтнамські відносини, масова втеча в'єтнамців з-під тамошнього комуністичного режиму, зріст совєтської морської потуги на Індійському океані, відносини між Пакістаном і Індією та міжнародні проблеми, що близько цікавлять однаково Китай, як Америку.

ДУЖЕ ПОГІРШИВСЯ СТАН ЗДОРОВ'Я АНТОНЮКА

Зіновій Антонюк

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Російська діячка правозахисного руху, відома теж з опіки над українськими політв'язнями, поширила у самвидаві найновіші вістки про Зіновія Антонюка, українського економіста, арештованого ще в 1972 році і засудженого на 7 років таборів і 3 роки заслання. Під сучасну пору Антонюк перебуває на засланні в Іркутській області і потребує моральної та матеріяльної допомоги. Його адреса: Зіновій Антонюк, СССР 666910 Иркутская обл., Бодайбо, ул. 30 лет Победы 38, Общежитие.

Подаємо витяги з розповіді Мальви Ланди у перекладі з російської мови.

„З. Антонюк, 1933 року народження. Від 1950 року хворий на туберкульозу. На туберкульозу костей він перейшов операції в 1950, 1951 і 1952 роках (права рука — передпліччя, права нога — стегно, точніше вертлі). 1958 року — плеврит; 1960 року — туберкульоза легенів, 1962 року — усунення гілянд; правий мигдалок, заатакований туберкульозою. Був постійно на обліку туберкульозних диспансерів Львова і Києва. Останній раз перейшов медичне обслідування (робили томограму) на початку січня 1972 року, декілька днів перед арештом.

...Восени 1977 року (у Владимірській тюрмі) звернувся до головного лікаря тюрми Бутової — скаржився на рецидив туберкульози. Вона, оглянувши його, ствердила, що симптоми вимагають уваги (зачервоніння навколо рубців на руці й нозі, ропіння на цих рубцях), і сказала, що треба стежити за новими симптомами.

...Навесні 1978 року (у тій же Владимірській тюрмі) у нього почались сильні виділення петрифікатів (скам'янілість старих вогнищ) з легенів і всі симптоми туберкульози. Проте Зімовська (корпусний лікар 4-го корпусу Владимірської тюрми) і слухати нічого не хотіла. Але його все ж таки поклали до лікарні (на прохання інструктора по політично-виховній роботі капітани Дойникова?) на один місяць, щоб дещо підгодувати.

У такому здоровельному стані, З. Антонюка взяли на етап до табору. Під час етапу почала скоро прогресувати туберкульоза сечово-статевої системи. (Перші симптоми появилися раніше, рівночасно з виділюванням петрифікатів з легенів.)

До табору ч. 35 (Пермська обл., Чусовской р-н. станова ВС-389-35) його привезли з величезних розмірів опухом — більш як два кулаки, — з сильними болями простати і крижів, з температурою.

Перебуваючи в таборовій карантені (карантену переходять усі новоприбулі до табору в'язні) — в ізоляторі лікарні (центральна лікарня Уральських політичних таборів) він неодноразово просив лікарів усно і на письмі — про медичні огляди. Взяли його щойно на десятий день. Після цього, начальник медчастини лікар Шелія перевів Антонюка з ізолятора до лікарні. Зробили туберкульозну пробу й аналізу крови; поставили діягнозу: „туберкульоз легенів". Почали давати протитуберкульозні препарати (стрептомицину, ПАСК і фтівазид).

Але в лікарні довго не тримали, бо начальник табору ч.35, Осін, сказав, що вже пора його виписати. Виписали ПАСК і фтівазид давали амбуляторно. Від роботи не звільняли.

Антонюк написав заяву лікареві Петрову з проханням відіслати його на обслідування до Ленінграду — в ленінградську лікарню для в'язнів — з огляду на те, що у нього туберкульоза статевих органів.

Але до Ленінграду так його і не відіслали. При кінці грудня взяли на етап

(Закінчення на стор. 3)

Комуністична партія Америки перевела 3-денну конвенцію

Детройт. — Комуністична партія Америки перевела під кінець минулого тижня з неділею, 26 серпня включно, свою конференцію у цьому центрі автомобільного промислу. На зібранні було приявних 450 делегатів із 29 стейтів і біля 500 гостей. Голова американської Комуністичної партії 69-літній Гас Голл лежить хворий у шпиталі, але приготовив свою 5-годинну промову, в якій атакував політику ЗСА і закликав до творення спільного фронту американських комуністів із „поміркованим" центром. Партійні впорядники конференції дуже дбайливо стежили, щоби ніхто не робив ніяких світлин, зокрема не фотографував членів зібрання. Між головними членами зібрання була муринка Анджела Дейвіс та головний журналіст-пропагатор партії Герберт Аптекар. Американські чинники безпеки й часописи образовують силу компартії Америки на кругло 100,000 членів. У 1972 році комуністи зголосили демонстраційну кандидатуру Гаса Голла на президента: на 75 мільйонів відданих тоді голосів той комуністичний кандидат дістав 59,600 голосів. Заборонена колись Компартія в Америці була — під натиском з боку лібералів — легалізована, але не має ніяких впливів — особливо в робітничому світі: велика Спілка автомобільних робітників з централею в Детройті не прислала свого делегата, так само не прийшов туди чорний посадник Детройту А. А. Янґ. Американські комуністи підтримують СССР проти Пекіну та займають сторону Палестинської Визвольної Організації проти Ізраїля.

СОВЄТСЬКІ „ДОРАДНИКИ" В ЕТІОПІЇ

Нейробі, Кенія. — Пресове агентство Ройтерса повідомляє, що в столиці африканської країни Кенії перехоплено радіоповідомлення з Аддіс Абеби, столиці Етіопії, в якому високий етіопський старшина закликав до однохвилинної мовчанки у честь поляглих не тільки етіопських вояків, але й „міжнародних мучеників" з Совєтського Союзу, Куби і Південного Ємену, які були вбиті або ранені у війнах „в обороні революції". Це було вперше, що етіопські власті признали, що до Етіопії вислано з СССР вояків для допомоги у війні проти самостійницького руху в північній частині Етіопії, провінції Еритрей, як теж проти наїзду військ з Сомалі, яке підтримувало протирежимний рух у провінції Оґаден.

Л. Брежнєв показався в Москві після двохмісячних вакацій

Москва. — У четвер, 23-го серпня, Леонід Брежнєв вперше за два останні місяці взяв участь у публічній церемонії, вручивши дві медалі заслуги міністрові закордонних справ СССР Андреєві Громикові.

Від 22-го червня Брежнєв, якому сповнилося 72 роки, перебував на Криму на вакаціях з уваги на поганий стан здоров'я. Церемонія відзначення Громика мала відбутися ще 18-го липня, коли йому сповнилося 70 років. Однак тоді Брежнєв був недиспонований.

Церемонію відзначення Громика передавало совєтське телебачення і на Брежнєву були помітні познаки хворіння. Йому тряслися руки, коли він причіплював медалі Громикові, що телевізійні камери старались приховати від ока глядача.

Як відомо, ще в червні цього року Брежнєв мав приїхати до ЗСА на відвідини та підписання договору САЛТ II, однак з уваги на поганий стан здоров'я лікарі дозволили йому тільки на подорож поїздом до Відня.

Відбудеться зустріч ОДУМ-у ЗСА й Канади з українським громадянством

Детройт. — Тут від 31-го серпня до 3-го вересня 1979 року відбудеться Зустріч ОДУМ-у ЗСА й Канади з українським громадянством. Ця Зустріч присвячена 100-літтю з дня народження Симона Петлюри.

У програмі Зустрічі:

П'ятниця, 31-го серпня, у 8-ій год. вечора в залі Української Православної Церкви Св. Покрови відбудеться товариська гутірка молоді, організована Детройтською Філією ОДУМ-у та студентським Відділом ОДУМ-у.

Субота, 1-го вересня: 9:30 ранку — в тій же залі церкви Св. Покрови — влаштовується панеля на тему „Симон Петлюра та Українська Державність". Микола Мороз організатор панелі.

В той же час, у 9:30 ранку, в залі школи церкви Св. Покрови відбуватиметься черговий З'їзд Товариства Одумівських Приятелів ЗСА.

Між 12 і 1 год. дня — спільний полуденок у залі церкви Св. Покрови.

Після обіду, біля 1-ої год. відбуватиметься Концерт одумівських мистецьких груп з Торонта, Чікаго, Клівленду, Мінеаполіс — Ст. Пол., Лондону, Детройту, Ст. Кетеринс та інших міст ЗСА й Канади.

О 6-ій год. вечора розпочинається Бенкет у залі церкви Св. Покрови. Головний промовець — д-р Маруся Бек.

А в 9-ій год. вечора в тій самій залі церкви Св. Покрови відбуватиметься одумівська Забава.

В неділю, 2-го вересня: 10-та год. ранку: Служба Божа. Після Служби Божої — Урочиста збірка, присвячена С. Петлюрі, та привіт голови ЦК ОДУМ-у Віктора Педенка.

Після урочистих церемоній обід на оселі „Діброва", на якій проходитимуть спортові змагання, які розпочинаються в 3-ій год. по полудні, відтак пікнік та ватра.

Господарі цьогорічної Зустрічі — Філія ОДУМ-у ім. С. Петлюри і ТОП в Детройті — повідомляють, що УПЦерква Св. Покрови знаходиться в Саутфілді, 20107 Мейда Еверґрін Род.

Вечірні доповіді в УВУ

Мюнхен, Німеччина (УВУ). — У літні місяці — у зв'язку із приїздом професорів-викладачів на літні семестри й курси — в Мюнхені відбуваються доволі часті вечірні доповіді гостей для ширшої української громади. 13-го серпня відбулася цікава доповідь-спомин колишнього в'язня московських тюрем і концтаборів, Якова Сусленського, який від 6 років проживає в Ізраїлі. Я. Сусленський — член Громадського Комітету Українсько-Жидівської Співпраці і активний промотор тісі співдії. Він живо росказував, як його приязнь до України зродилася в концтаборах, де українські політв'язні творили найчисленнішу, але теж найсуцільнішу та найбільше дисципліновану групу й не раз ставали на захист жидів, загрожених симпатиками російських чорносотенних кіл, яких і надалі не бракує... Підкреслюючи важливість поїздок українців із діяспори до Ізраїля, доповідач порушив також питання культурних зв'язків, а з боку українців впала пропозиція обміну доповідачами-професорами.

Я. Сусленський відомий українській громаді із своєї серії статтей, які друкувалися в тижневику „Визвольний Шлях" під спільним наголовком: „Мої українські друзі". Вечір зорганізував Деканат факультету права та суспільно-економічних наук.

Із рамени цього ж факультету продовжуються праці дослідного семінара н.т. українсько-польських стосунків, і рівночасно із запрошенням на доповідь Сусленського розіслано повідомлення про виступ проф. д-ра Б. Осадчука із Берліну н.т. „сучасних польсько-українських взаємин" (15-го серпня).

Продовжуються також українсько-чеські вечори, і найближчий вечір присвячений питанню українсько-чеських літературних зв'язків в останніх століттях. Читатиме доповідь д-р УВУ Бляніка Єжабкова (21-го серпня) — повідомлено, що її доповідачка постійно удосконалює. Як

СОЮЗОВЦІ З ДЕТРОЙТУ Й ВІНДЗОРУ ВІДВІДАЛИ ГОЛОВНУ КАНЦЕЛЯРІЮ УНСОЮЗУ ТА ВИДАВНИЦТВО „СВОБОДИ"

Група членів УНСоюзу з Детройту й Віндзору в приміщенні Головної Канцелярії.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У п'ятницю, 24-го серпня, група членів-сеньйорів Українського Народного Союзу з Детройту та Віндзору, Канада, приїхали з оселі Союзівка, щоб відвідати Головну Канцелярію УНСоюзу та видавництво „Свобода".

Гостей привітали головний предсідник д-р Іван Флис, головний секретар Володимир Сохан і головний касир Уляна Дячук. Всі вони оглянули приміщення Головної Канцелярії, адміністрації, редакції й друкарні та познайомилися як із працівниками УНСоюзу, так із членами редакції „Свободи", „Українського тижневика", адміністрації та друкарні, як теж із присутніми в Головній Канцелярії проф. Іваном Телюком, головним контролером УНСоюзу та старшим обласним організатором УНСоюзу Степаном Гавришем.

Майже кожного року члени Відділів УНСоюзу з Детройту й Віндзору влаштовують поїздку на Союзівку. Цього року організатором цієї поїздки в Детройті була п-і Катерина Кобаса, якій допомагав п. Роман Куропась, головний радний і секретар 20-го Відділу УНС в Детройті. З Детройту група союзовців вирушила до Віндзору, Канада, а звідти п. Петро Мудрий, секретар 341 Відділу УНС організував спільний автобус на Союзівку, куди вони (46 осіб) приїхали 18-го серпня. Провівши тиждень на Союзівці, на якій дуже добре провели час, — як заявила п-і Кобаса, а в суботу, 25-го серпня, всі повертаються домів.

У розмові з редакторами „Свободи" п-і Катерина Кобаса висловила в імені цілої групи глибоку вдячність Екзекутиві за тепле прийняття в Централі УНСоюзу і просила передати щиру подяку дир. Володимирові Квасові за гостинність та опіку на „нашій Союзівці".

Балтійські дисиденти домагаються незалежности для їхніх країн

Москва. — 45 громадян із Литви, Латвії й Естонії, тепер під совєтським правлінням, зголосили до Верховної Ради вимогу, щоби дати їхнім країнам право самовизначення, пригадавши водночас, що Литва, Естонія і Латвія були самостійними державами, що їх совєти зайняли збройною силою на основі договору Молотова й Ріббентропа з 1939 року, що започаткував Другу світову війну. Копію того договору переслано до Секретаріяту Об'єднаних Націй і прем'єрам Західньої та Східньої Німеччини.

До того становища балтійських дисидентів приєднався відомий лідер дисидентського руху, академік Андрей Сахаров, який покликався ще на постанови договорення 35-ох держав, сигнаторів Гельсінкського договору, що гарантує всім людям без уваги на расу, народність і віру, людські права. Яка доля всіх тих відважних балтійських патріотів — покищо не відомо. Вістку про ту демонстрацію балтійських дисидентів принесло британське пресове агентство Ройтера з Лондону.

Пекін плянує суд над „бандою чотирьох"

Токіо, Японія. — Японські пресові агентства повідомляють, що влада Китайської Народньої Республіки таки задумує поставити під суд членів т. зв. „банди чотирьох", що її очолює вдова по Мао Зедонгові, Джіенг Чінг.

Відкликаючись на твердження заступника голови китайського парляменту і колишнього міністра закордонних справ КНР Джі Пенгфеї, японські агентства подали до відома минулого тижня, що членів „банди чотирьох" судитимуть публічно під кінець цього року згідно з новим кримінальним кодексом, що його прийняв китайський парлямент минулого червня.

„Публічний суд над ними — не зовсім природне явище, — заявив Джі, — бо вони брали участь у контрреволюційних діях і намагались повалити диктатуру пролетаріяту".

Крім Джіенг Чінг до „банди чотирьох" належали: Джанґ Чунґіао, спеціяліст у пропаґандивних справах, Ванг Гонґвенг, колишній активіст Комуністичної партії КНР, Яо Венюан, письменник і видавець кількох видавництв.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Людмила Власова — не людина, а товар

Історія з виключенням солістки репрезентаційного совєтського балету, що прибув на гостинні виступи до ЗСА, — виведення її аж вісьмома агентами з готелю, де жили всі члени того балету, і перевезення на летовище в Ню Йорку, де її посадили до літака Аерофлоту, що мав за кілька годин відлетіти до Москви — це тема для талановитого письменника. Але це по суті трагедія живої людини, до якої ставляться, як до безвольного і бездушного предмету, що ним можуть розпоряджатися диктаторські володарі Совєтського Союзу і його посіпаки. Єдиною провиною Людмили Власової було те, що її чоловік, Александер Ґодунов, вибрав свободу та дістав право озилю в Америці. Совєти не визнають права людини вибрати собі довільно, де вона хоче жити, як теж стосують принцип кругової відповідальности, як за середньовічних часів.

З американського боку зроблено ту помилку, що негайно після признання Ґодунову права азилю — американські власті не подбали про розмову з його дружиною: чи вона хоче також залишитися з чоловіком в Америці, чи воліє вернутися до Совєтського Союзу. Цю помилку американські власті, під якими треба розуміти і Державний департамент і Уряд еміграції й натуралізації, із схваленням від президента Картера, рішили перевірити, чи справді Людмила Власова виїздить добровільно, чи її вивозять насильно (вісім аґентів виводили й безперервно оточували одну невеличку жінку-балетницю!). Літак совєтської лінії Аерофлоту оточили поліційні авта і перешкодили йому відлетіти — і так діється від минулої п'ятниці.

Коли Совєтський Союз називається тюрмою народів і всіх окремих тамошніх громадян — то це не пуста фраза. З тюрми невільно свобідно виходити на вулицю, тим паче невільно переїздити в інше село чи місто. В Совєтському Союзі не існує свобода рухів для громадян — там далі стосується у практиці царську „аракчеївщину" — примусове замешкання і примусова праця, — там все ще насправді існує панщина, як перед 1861-им роком, з тією різницею, що за часів царської панщини не було такої системи терору і взаємного шпигування та донощицтва, як за системи большевицької.

Тому, як із в'язниці, в'язні час до часу — втікають. Втікають, ризикуючи своїм життям і здоров'ям.

Російська вчителька Оксана Косєнкіна, не видержавши довше атмосфери в совєтському консуляті у Ню Йорку, де працювала, вискочила в 1948 році з третього поверху на вулицю. Покалічену — внесли назад до будинку консуляту і тільки тоді, коли приїхав шпитальний амбулянс в асисті поліції — перевезли Косєнкіну до шпиталю. Але й там большевицькі хлібодавці дали їй „опікунку", від якої вона відмовилася. Американські власті виявили рішучість, дали їй право політичного азилю і вона перебувала в ЗСА аж до своєї смерти в 1960 році. Менше щасливим був литовець моряк Сімас Кудірка. Опинившись із своїм совєтським кораблем недалеко американського побережжя — скочив до моря і заплив до корабля американської прибережної сторожі. Однак совєтські опричники погналися за ним, вскочили на чердак того американського корабля, а його капітан, у порозумінні з командуючим віце-адміралом, видав Кудірку большевикам. Вище американське командування висловило їм догану та спонукало до „добровільної" передчасної емеритури. Кудірку засудили були на 10 років концтабору, але під натиском Державного департаменту дозволили йому в 1974 році з'єднатися зі своєю родиною в Америці і він тепер живе в Ню Йорку. Тоді то, за президента Ніксона, видано розпорядки, щоб не повторилася історія з Кудіркою, яка страшенно обурила американців.

Не було масової втечі совєтських громадян, бо не було для цього змоги, але було багато окремих випадків вибору волі. З того самого престижевого балету втекли раніше його солісти Наталя Макарова, Рудольф Нурієв і Міхаїл Варишніков. Після втечі Ґодунова большевики загострили надзір над кожним членом балету. Ми ж знаємо, що коли приїздять сюди будь-які мистецькі ансамблі з СССР, то вони стоять під строгим надзором і контролею за кожним рухом кожного члена ансамблю, чи не заходе він вибрати свободу або не зустрічається з американськими журналістами, чи — у випадку українців — з „буржуазними націоналістами". Було б дуже сумно, якби шукання компромісу з Совєтами у випадку Власової закінчилося капітуляцією американців і їх дозволом на вивезення її. Збіґнєв Бжезінські має рацію: це справа принципу, принципу, що людина є людиною і має право розпоряджати собою та невільно ставитися до неї, як до мертвого і безвольного предмету, як до невольника, як до кріпака, з яким пан може робити, що хоче.

Американські власті не затримали Людмили Власової, хоч це могли зробити: переконавшись, що вона дійсно хоче повертатись до Москви, мабуть, з остраху за свою маму, — відпустили літак із Власовою — бо демократія шанує людину в людині.

Запрошують Арафата на виступ в Ню Йорку

Вашінгтон. — Республіканський конгресмен Пол Фіндлі з Ілліной, який є своєрідним неофіційним посередником поміж Білим Домом і палестинцями, вислав запрошення Ясcірові Арафатові, лідерові Палестинської Визвольної Організації (ПВО), прибути до Ню Йорку на ширші дебати у питаннях Близького Сходу. Арафат братиме участь у нарадах т. зв. „неоприділених народів", які відбуватимуться в Гавані, Куба, до 7-го вересня ц. р., і опісля міг би прибути до Ню Йорку.

Конгресмен Фіндлі, який вже два рази зустрічався з Арафатом і висловлювався позитивно про нього, як про „провідника палестинського народу", заявив, що він „радо вітав би Арафата в Ню Йорку", де цей останній міг би зустрінутись з особами, які зацікавлені проблематикою Близького Сходу.

Як відомо, члени ПВО не мають права подорожувати по ЗСА, але Ню Йорк для них відкритий з уваги на це, що це місто є осідком Об'єднаних Націй.

Конгресмен Фіндлі уважає, що уряд ЗСА повинен комунікуватись з ПВО та її лідерами з уваги на ключеву ролю палестинців у будь-якій розв'язці кризової ситуації на Близькому Сході.

„Я уважаю, що наш уряд поступає нерозумно, вистерігаючись безпосередніх зв'язків з такими важними особистостями як Арафат", — заявив Фіндлі, висловлюючи сподівання, що Арафат прийме його запрошення.

Я. Шумелда

ОЦІНЮЙМО ПОДІЇ ОБ'ЄКТИВНО ТА ІСТОРИЧНО

1

Передо мною книжка Академії Політичних Наук п. н. „Совєтська загроза" (міт та дійсність), до якої я часто повертаюся думками, імколи беручи її в мої руки. Академія є найбільше авторитною організацією в ділянці оцінок політичного життя в ЗСА та міжнародних подій.

Ця книжка має 182 сторінки середнього формату та побіч впровадження у ній є такі головні розділи: стратегічна рівновага в нуклеарній зброї, традиційні збройні сили та рівновага в поодиноких частинах світу, економічні та політичні сили, та кінчається підсумками М. Д. Тейлора, колишнього керівника Штабу Армії ЗСА та керівника Об'єднаних Штабів усіх Збройних Сил ЗСА.

У цілому книжка об'єктивна. Її мета, це подати об'єктивну оцінку та побудувати на ній пляни для потрібних самооборонних заходів. М. Д. Тейлор, який робить підсумки, на початку пише:

„Від початку холодної війни порівняльно недавнього часу був малий нахил сумніватися в дійсній загрозі Совєтського Союзу у відношенні до американських плянів та інтересів. Ще перед приходом комунізму в Росії Токвил перестерігав у тому, що З'єднані Стейти Америки та імперіяльна Росія були двома великими народами, які починаючи в різних місцях, прямували до цієї самої мети. З бігом часу, метою стала ґльобальна перемога однієї або другої політично-економічної системи, які вони репрезентують, і ця мета була центральним мотивом міжнародної політики в останніх десятиліттях...".

Він кінчає: „Підсумовуючи все, ми мусимо пригадати собі головну причину, на якій лежить реальність совєтської загрози. Совєтські керівники мають у своїх руках широко розгалужену силу, яка може завдати поміркований або фатальний удар З'єднаним Стейтам Америки. Вони мають багато причин вживати цю силу, та ці причини випливають з природної ревалізації між двома надпотугами, які ведуть протилежну політику, конфлікт, який випливає з догми марксо-ленінізму про неминучість клясового конфлікту, що веде до упадку капіталізму, та з імперіяльних амбіцій на велику потугу Совєтського Союзу, які вони успадкували з царських часів. Побудником для них у цьому напрямі є можливість великих користей, які можуть дати їм ті або інші кроки, а особливо ті, що спрямовані проти економічного запілля З'єднаних Стейтів та їх індустріяльних союзників. Слабим місцем може бути брак відваги в оцінці совєтських інтересів у різних критичних положеннях, та брак готовости узгіднити інтереси в таких справах. Можливість помилок існує, але перевага ефективної совєтської сили та побудник вжити її проти З'єднаних Стейтів Америки, є достаточними причинами, щоби вважати загрозу дійсною та оправдати всі видатки на будь-яку оборону, щоби цю загрозу зробити неможливою або її побороти".

Для українців-поселенців поза межами України це нічого нового й немає причини бити на сполох чи лякати себе. Ми писали про це давно. Автор цих рядків кінчав свою книжку про „Зміни в СССР після смерти Сталіна", яка була надрукована в 1957 році, слідуючими словами: „Одинока реальна загрозлива зміна перегрупування зовнішньо-політичної тактики, метою якої є захопити в кігті російського імперіялізму весь світ. Небезпека лежить у підступності, при помочі якої Москва хоче весь світ приспати та в тому арсеналі зброї, атомових і водневих бомб, який вона поспішно готує, щоб послаблений нею морально та політично світ заставити у відповідний момент до капітуляції. Реальна загроза в тому, що ЦК КПСС переконаний в тому, що передумовою переходу СССР „від соціялізму до комунізму" є „соціялізм у всьому світі" та що на цей відтинок спрямовані його головні зусилля..."

Кожна загроза мобілізує сили та потрібні заходи. Ніхто не жде зі зложеними руками на свою смерть. Людська історія має теж свій власний шлях та свою логіку, яка залежить не лише від успішних чи неуспішних політиків, партійних діячів і генералів, але й від прагнень маси сірих людей, соціяльних і політичних процесів і руху всього людства в певному напрямі. Військова та політична стратегія ЗСА на Близькому Сході привела до миру між Єгиптом та Ізраїлем, і в цей спосіб запевнила собі тривалий доступ до того запілля, яке постачає велику кількість бензини та оливи для ЗСА та Західньої Европи, починаючи одночасно всі заходи, щоби стати в тому відношенні самовистачальними. Замирення між Ізраїлем і Єгиптом може стати на довгу мету базою для впорядкування цілого Близького Сходу, хоч на коротку мету — це безвиглядна справа.

(Продовження буде)

Лев Яцкевич

НЕВМИРУЩИЙ АЙНШТАЙН

14 березня ц. р. сповнилося 100 років з дня народження Альберта Айнштайна (1879-1956), найбільшого фізика світу, якого теорія релятивности змінила докорінно наш погляд на побудову Вселенної.

Альберт Айнштайн не виявляв завдатків на генія в молодому віці, він був неуважливий, розсіяний та зацікавлений тільки в 2-ох речах: математиці й фізиці. Він не здав вступного іспиту на політехніку в Цюріху, але її скінчив та одержав пост технічного спеціяліста з платнею 675 дол. Але цю посаду, хоч вона не відповідала талантові Айнштайна, він вважав благословенними роками свого життя, які дали йому змогу присвятитися всеціло улюбленій фізиці та уявним подорожам в Космосі на „світляному промені".

Основні закони руху та універсальної ґравіяції, усталені англійським фізиком Ісааком Нютоном, протривали поверх 200 років. Вони окреслювали, здавалося б, задовільно закони рухів нашої плянетарної системи, поведінку газів та інших фізичних феноменів. Але при кінці XIX-го сторіччя в тій чудовій нютонівській споруді появилася ціла низка тріщин. І так, Нютон вважав, що світло — це потік світляних частинок, але новіші досліди виявили, що це електромагнетична хвиля, що проходить в просторі хвилястим рухом.

Крім цього, експерименти, переведені англійським та шотляндським фізиками: Менсвеллом та Фаридеєм доказали, що електромагнетизм, якого частку становить світло, включає цілу низку феноменів, що йдуть в розріз з клясичними законами нютонівської механіки.

У висліді роздумувань над причиною тих розходжень, 22-літній Айнштайн написав в 1905 році в німецькім журналі „Аннали фізики" працю п. н. „Про електродинаміку тіл в русі", що стала основою його спеціяльної теорії відносности. В тому самому році Айнштайн написав ще дві інші праці, з яких одна вияснила науково лябораторний курйоз т. зв. „фотоелектричного ефекту", що основується на викидуванні електронів з поверхні металу, коли на неї напрямити струмінь світла. Той феномен ліг, пізніше, в основу винаходу „електричного ока", телевізійної образової лямпи та солярних площин (панелів) в космічних сателітах. До речі, за вияснення цього фізичного феномену (а не за теорію релятивности) Айнштайн одержав в 1922 році нагороду Нобеля.

У своїй другій релятивістичній праці, він зробив історичний висновок, що енерґія та маса є рівноцінні та взаємозамінні. Це значить, що навіть дуже маленька частка матерії вміщає величанську експльозійну силу, яку можна окреслити формулою: $E = mc^2$, де E=енергія, m=матерія (маса), а c=швидкість світла. Ця формула, остаточно, відчинила людству двері до нуклеарної доби та вияснила, чому сонце світить більйони років без зменшення свого об'єму.

Другого червня 1939 року Айнштайн написав до американського президента Рузвелта історичного листа, в якому довів до його відома, що німецьким ученим вдалося розбити атом і що вони мають тепер змогу збудувати атомову бомбу. В наслідок цього листа, Рузвелт покликав до життя т. зв. „менгеттенський проєкт", що довів до винаходу американської атомової бомби.

Айнштайн, посередньо, спричинився до винаходу лейзерних променів, розвитку теорії квантів та до відродження космології, а особливо студій про народження та структуру космосу. В 1916 р. він опублікував свою загальну теорію відносности, в якій доказав математично, що нютонівська концепція незмінливого (абсолютного) простору та часу перестаріла й нездійснима в далеких мережах простору. Час і простір, на його думку, це змінні величини, залежні від релятивного руху обсерватора. Одиноку, незмінну величину у Вселенній становить швидкість світла. Впродовж його 8-річного побуту в патентовім уряді в Берні, його слава постійно більшала. Її відлунням були численні пропозиції на працю на університетах у Празі, Цюріху й Берліні та найбільш престижева пропозиція очолення Осередку теоретичної фізики в Науковім Інституті Кайзера Вільгельма в Берліні.

У 1930 році Айнштайн переїжджає до ЗСА на пост директора Інституту Вищих Студій в Принстонськім університеті. До його переселення на постійне до Америки причинилася у великій мірі вдова по власникові департаментових крамниць Бамберґерові що коштом кількох мільйонів долярів побудувала Інститут Вищих Студій у Принстоні, під умовою, що його директором стане Альберт Айнштайн.

У Принстоні Айнштайн знайшов ідеальне місце для дальшої наукової праці над висненням суті сили ґравітації, яку він вважав не силою, але характеристичною часо-простору.

Коли рабін запитав його одного разу, чи він вірить в Бога, він відповів, як можна не вірити в існування Бога, що виявив себе в так чудово та гармонійно упорядкованім Космосі. Мрією

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

БІЛЬШЕ ПОШАНИ

Не один раз доводилося нам чути завваги на тему поведінки нашої молоді під час співу національного гимну.

Такі завваги були особливо голосними після масових маніфестацій, з'їздів і здвигів, які згуртовують на вільному просторі більшу кількість людей. Зауваження ті, щодо поведінки молоді, розуміється негативні, бож це характерне для нас говорити про негативи, а рідко про позитиви.

Але ніде правди діти, ці застереження оправдані. Хто побував на таких масових імпрезах, в яких бере участь наша зорганізована молодь, добре знає цей образ: перші ряди (звичайно виповнені не дуже вже молодими провідниками молодечих організацій) виструнчені, співають з запалом національний гимн, а в тому часі, в задніх лавах, йдуть розмови в англійській мові, сміх, голосні завваги, рух. А на зауваження не дуже хто звертає увагу. Молодь не розуміє, чому треба віддати аж таку пошану гимнові та у розмовах на цю тему негайно покликається на примір американців. Мовляв, на спортових змаганнях, на шкільних імпрезах, коли співають національний гимн, не треба стояти аж на струнко, а тиші також не дуже дотримуються, особливо молодь. На жаль, це правда.

Але саме в останньому часі, зокрема після шкільних церемоній на т. зв. „ґрадуаціях", ми зауважили декілька поважних статей в американській пресі, які цей брак пошани до національного гимну пов'язують з вислідами „протикультури" шістдесятих років і домагаються зміни та суворіших вимог у тому напрямі шкільних властей. Отож надіймося, що ці зміни будуть мати вплив і на нашу молодь, хоча ніяк не можемо сьогодні обвинувачувати за таку невластиву поведінку лише молодих.

Тепер у літніх місяцях майже кожний з нас принаймні один раз був учасником збірної української імпрези, байдуже чи це фестиваль, здвиг, спортові змагання чи лише відвідини табору молоді. Чи завважили ви як поводяться дорослі під час співу національного або релігійного гимну? Частенько в тому часі чути голосні завваги, дотепи, прощання, від'їзди з грюком моторів авт. Чи в цей спосіб даємо ми добрий приклад молоді? Чи справді ми можемо так обурюватися, коли молодь так само поводиться?

Отож, здається, нам треба спільно і консеквентно привертати так потрібну пошану нашому національному гимнові, який ми тут маємо можливість при кожній нагоді свобідно і голосно співати.

О. Кузьмович,

Ню Йорк

РЯТУЙМО НАШУ МОВУ

У статті „Мововбивство і мовосамогубство" ред. В. Барагура розкриває чи радше пригадує нам наш смертельний гріх, яким є добровільне руйнування української мови на поселеннях, особливо в колах молоді. Ворог бачить, що діється з мовою на еміграції, і це напевно ще більше заохочує його до нищення тієї мови на українських землях.

Якщо актив української еміграції не мобілізується вже тепер, негайно, рятувати справу, то через кілька років вже буде запізно. Треба рятувати те, що ще можна рятувати. Поперше, треба ознайомити нашу молодь із жалюгідним станом, у якім опинилася українська мова, збудити в неї приспану гордість і почати не лише словом, але передусім ділом приступати до рятункової акції.

Починати треба цю акцію, наприклад, на терені організацій молоді — Пласту, СУМ-у, ОДУМ-у і под. Треба створити перші „піонерські" гуртки, які під словом чести зобов'язалися б уживати між собою на терені дії організації і поза нею рідну мову. Ці перші гуртки повинні викликати створення інших гуртків, стараючись охопити якнайбільше число молоді. Молодь повинна б зрозуміти, що це важлива й відповідальна акція. Те саме можна застосувати в школах українознавства, серед окремих гуртків чи й кляс. Не можна вигадати кращого способу, як вживання української мови під час перерви в школі та всюди, де учні сходяться. В цілоденних школах при наших парафіях дирекції могли б також доручити учителям говорити до учнів поза лекціями по-українськи, щоб усвідомити їх про пошану і вірність до тієї мови в житті кожного українця.

Поруч із тим повинна йти акція наближення дітей (і їх батьків) до рідного друкованого слова — книжки і преси, які єдині можуть збільшити активний і пасивний запас слів. Ситуація значно поправиться, коли українська книжка знайде живих пропагаторів, що понесуть її в громаду. Хоч нових видань дитячої літератури дуже мало, то попередні видання чекають на читача з того покоління, що щойно підростає і з нею дотепер не обізнане. Напевно кожна родина, що передплачує журнал „Веселку", має певне коло

(Закінчення на стор. 4)

Орест Корчак-Городиський

ОСТАННІЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Бережани, 14-го вересня 1939 року
(Присвячую пам'яті мого найкращого друга — Всеволода Лемехи)

(4)

Два з них повнили „польову" службу, а два були заняті в канцелярії. Ті з „польової" служби були неприязні у відношенні до в'язнів і на кожному кроці старалися нам докучити. Один з них, верескливий брюнет з вузеньким вусиком, працював в 1940-41 роках у ґештапо в Ярославі.

Для розваги робили в'язні з хліба, шахи а також користувались у в'язничній бібліотеці польськими книжками. Я особисто в тому часі перечитав майже всі письма Йосифа Пілсудського. Згідно з обов'язуючим законом в'язень мав право на „бачення"-відвідини своїх найближчих. Хоча під час кожного бачення, яке відбувалося на брамі, через решітку, стояв стражник і підслухував, кожний в'язень старався передати „на світ" те, що уважав за важливе, та рівночасно одержував все цікаві відомості зі „світу". Назагал такі бачення відбувалися без зайвих виявів сантименту, щоби ворог не радів з нашої недолі. Мій вітчим, Іван Гаврилюк ні разу не виявив якогось зворушення, — навпаки говорив завсіди бадьорим тоном. Мали ми теж право писати раз в місяць листи. Кожний лист від — і до нас проходив цензуру, і часто було, що те чи інше речення було вимазане. Можна теж було передплачувати польську пресу, з чого не один з нас користав, щоби знати, що ділялося у світі. Польська преса також переходила в'язничну цензуру.

Кухня варила після своєрідного стандарту: вранці — кава і чвертка хліба, на обід — капусняк, фасолівка, горохівка чи інша зупа, для якої тяжко найти назву, в неділю — „ґуляш", а в п'ятницю довший час давали бараболю з не все свіжим оселедцем. Маю враження, що не одному, який бачив приготування такого недільного „ґуляшу" відпадала від нього охота на довгі роки, а то й на все. Так бодай було зі мною. У неділю вранці, під час проходу, побачили ми, як помічники кухаря рубали на куски на подвір'ї на кропив'яних мішках коров'ячі голови, з яких саме поставало те ґуляшеве „м'ясо". Те, що звичайно попадало до їдунки, було великою кістю з голови, що у нашому жаргоні означувано словами: „гряде великий вирок..." Я звичайно віддав свою пайку „м'яса" іншому і вдоволявся картоплею і „сосом".

Першою неділею після мого прибуття до тюрми був наш Великдень. Протягом Великоднього тижня в'язні згадували минулі, радісні, родинні святкування, воскресні дзвони, гагілки та інші розваги. Для нас не було свята, не було навіть Богослужби. Та, як тільки роздано каву, котрась із келій затягнула „Христос Воскрес". Миттю підхопила пісню вся тюрма і сильний гомін тієї пісні розносився не тільки на вулиці Бережан, але й линув в ті дооколишні села, до тих хат, в яких при „свяченому" бракувало сина чи батька. Такого величного й бадьорого співу я перед тим ніколи не чув. Зразу начальство розгубилось, бо це не співала одна келія, співала тюрма... На прохання адміністрації ми перестали співати голосно, хоч протягом цілого дня в поодиноких келіях в'язні підспівували собі воскресні пісні.

Існувала також одна жіноча келія. У цей час, коли я прийшов до тюрми, сиділи в ній жінки з малими присудами, ходили до праці, головно до пральні, та як прибиральниці у мешканні начальника тюрми. Десь в травні або на початку червня привезено до тюрми молоду, пристійну дівчину, як виявилося німку з походження, заарештовану в маєтку якогось рогатинського пана, де вона була ґувернанткою для його дітей, — під закидом шпигунства. Отож і на волі розпочиналася серед поляків шпигунська гістерія, яка в перших днях війни дійшла до прямо хворобливого стану. Як я довідався вже під час т. зв. першої еміграції, тією німкою заопікувався був після виходу з тюрми Онуфрик з Пукова і вони разом перейшли нелегально німецький кордон.

Була теж в бережанській тюрмі лікарська амбуляторія з декількома ліжками для хворих в'язнів. Лікарем був малосимпатичний з рижою борідкою поляк-санітар.

Тюрма в тому часі була вже „перелюднена", наприклад: на поєдинках на 2-3 особи сиділо 6-7 осіб, а в кінцевих місяцях існування „моцарствовової" навіть більше. На дещо більших келіях, як, на приклад, ч. 17, в якій я сидів, перенесений з 25-ки на передбачений для 6-8 осіб сиділо 18 20. Спали ми покотом на долівці на „сінниках" (порох зі соломи, воші-блощиці). Як я попав в тюрму, було тоді 290 в'язнів, а у вересні 100 більше.

Слідство в бережанському суді провадилось дуже повільно. Наші оборонці: колишній суддя, письменник та визначний громадсько-культурний діяч, д-р Франц Коковський (помер у большевицькій тюрмі в Тернополі 1940 року, до якого навіть прокурор не відважився говорити піднесеним голосом, який до кожної справи підготовлявся дуже солідно, виголошував блискучі промови і під оглядом правничої аргументації, був загально шанований суддями; другим з черги нашим оборонцем був д-р Володимир Бемко, кол. старшина УГА, сам неоднократно в'язень бережанської тюрми, людина метка й підприємчива, якому часто вдавалося вглянути в судові акти ще перед закінченням слідства, не раз гостро картав своїх „клієнтів" за те, що наговорили під час слідства всяких дурниць, або обтяжували інших (помер недавно в Ню Йорку). Ці два оборонці зачислялися до сеньйорів бережанської палестри, коли йшлося про оборонців в політичних процесах; з молодших дуже добрими оборонцями були мгр Володимир Степаняк (в пресі була згадка, що він недавно помер в Станиславівщині після відбуття довголітнього сибірського заслання) та мгр Логуш, що його зліквідували большевики в 1940 році.

Мабуть при кінці липня одержали ми акт оскарження. Читаючи його, я сам дивувався, який то з мене, в опінії польської адміністрації, жахливий політичний злочинець і ворог польської держави. Зізнання поліційських свідків були під присягою, і я не міг ніяк повірити, щоб ревні польські католики могли складати присягу на те тільки, щоб запроторити людину до тюрми.

[Продовження буде]

Бобрівка і дванадцять стейтів

Дня 28-го липня ц. р. відбулося закриття пластових таборів на Бобрівці, на які з'їхалися пластуни з таких стейтів: Коннектикат, Масачусетс, Ню Йорк, Ню Джерзі, Міссурі, Кентакі, Пенсильвенія, Саут-Каролайна, Тексас, Вірджінія, Мериленд і Іллінойс.

Усі учасники були поділені на такі табори: табір Новачок — „У слід за Мавкою"; комендантка — Дарія Кузьма, бунчужна — Надя Редька, писарка — О. Слободян; учасників з булавою — 40.

Табір Новаків — „Мрія Лісових Синів"; комендант Андрій Пришляк, бунчужний — Олесь Салевич, писар — Христя Богачевська; учасників — 39.

Табір Юначок — „На Все є Час"; комендантка — Юля Теслюк, бунчужна — Х. Ставнича і писар — Д. Стасюк; учасників — 38;

Табір Юнаків — „Братство Соснового Лісу"; комендант — Василь Матвійчук, бунчужний — М. Дитюк, писар — М. Мостович; учасників — 36.

Крім пластових занять учасники на таборах їздили автобусами і автами на довколишні гарні великі озера та прогулянки. Найбільшою атракцією на закінченні таборів був баль Бобрівки і видання журналу „На Все є Час".

Таборами опікувалися: о. Дмитро Мамчур — священик із української православної церкви і о. Чарлс Мезано — священик із української католицької церкви, д-р Володимир Герент, медсестри Соня Платош та Уляна Зініч; ОТК скарбник — Степан Пелещук, писар — Валя Чудовська, реєстр — Арета Підвербецька, стейтові оформлення — Петро Пришляк, господар — Іван Дитюк і п. Дубецький і адміністратор — Володимир Лучкань. Табори перевіряли комісії федеральна і стейтова та КПС, голова — пл. сен. Стаха Гойдиш і Крайова комендантка пластунок — пл. сен. Ірена Коровицька.

В. Л.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Відзначення 50-річчя ОУН у Джерзі Сіті

У неділю, 17-го червня, в пополудневих годинах, численна громада в Джерзі Сіті величаво відзначила 50-річчя Організації Українських Націоналістів (ОУН). Святочну імпрезу влаштував 12-ий Відділ ООЧСУ, очолений А. Шубаком, під протекторатом місцевого Відділу УККА, а голова його д-р Евген Котик виголосив на початку свята, відповідне до 50-річчя, вступне слово.

Уже після Загальних Зборів 12-ий Відд. ООЧСУ, нообрана його Управа поставила собі за завдання, щоб цього року відсвяткувати цю велику дату в історії визвольної боротьби 50-річчя Організації Українських Націоналістів (ОУН), що її створили найкращі сини та дочки українського народу, щоб стати в ряди і розпочати будову Самостійної Соборної Держави.

У святочній програмі взяло участь понад дві сотні членів української громади, старших та молоді, щоб вшанувати своєю присутністю не тільки Організацію ОУН, але теж і його провід та членство.

Програму свята розпочав хор „Жайворонки", при Осередку СУМ ім. ген. хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку, американським та українським національними гимнами. Молитву провів отець Пайкош, священик української католицької церкви св. апп. Петра й Павла, вступне слово мав д-р Евген Котик, голова Відділу УККА в Джерзі Сіті.

Після вступного слова хор „Жайворонки" виконав такі пісні: „Живи Україно" слова О. Олеся, муз. Гайворонського; „Виростеш Сину" слова В. Симоненка, муз. Пашкевича, сольоспіви: Г. Блага та О. Гірняк; „Білі Каштани" слова А. Мелешка, муз. Дримлюги, сольоспіви: О. Гірняк та Г. Блага; „На Світанку" слова М. Ткача, муз. О. Білаша, сольоспіви: О. Гірняк, Б. Заяць-Ласовська і М. Рештинк, хор закінчив свою першу точку виступу піснею „Марш Синьої Дивізії" слова та музика Р. Степаняка.

Святочну доповідь виголосив молодий адвокат Аскольд Лозинський. У своїй доповіді він накреслив шлях історії ОУН, яка поборювала всіх наїздників, що поневолювали український народ на її землях, включно з Москвою, яка ще посьогодні поневолює Україну. Сотні тисяч українських націоналістів караються на засланні в концентраційних таборах Мордовії, Сибірі, та різного роду „психушках", тільки тому, що вони стали твердо на позиціях українського націоналіста, що Україна мусить бути вільна та від нікого незалежна.

На прикінці так обширної доповіді, д-р Аскольд Лозинський зацитував слова незломного борця за волю України — Валентина Мороза, що він присвятив їх в словах „Тверді Мелодії", членові крайового проводу ОУН Михайлові Сороці: „Несемо горді, твою домовину, і в нашому крощі — залізо. Над могилою кошового не плачуть. Такі, як ти — поза межами плачу, поза межами болю, узвичаєне слово скорбота — не для них. Ти не вмер. Ще за життя ти став монументом, до нього ішли торкнутися, аби відчути силу. Між такими був я." Після так глибокозмістовної доповіді присутні на залі нагородили д-р А. Лозинського довго тривалими оплесками.

Під час перерви присутні мали змогу оглядати збірку матеріялів ОУН, що її влаштував Василь Харук з дружиною. У його збірці можна було побачити підпільні видання, заклики, звернення, поштові марки, поштові картки, та багато більше різнорідних матеріялів ОУН.

У другій частині мистецького виступу виступив балетно-фолкльорний дует Роми Прийми-Богачевської, в якому Н. Лазірко та А. Кизик виконали танець „Мавка та Козак". Опісля виступив хор „Жайворонки" з піснями: „Ось день війни" пісня УПА, муз. М. Федорів. Відтак „Розпрощався стрілець" муз. Лев Стругацького; „Не шуми калинонько" слова Д. Луценка, муз. І. Шама, сольоспіви: Б. Заяць-Ласовська, Г. Блага, О. Гірняк, та С. Грицков'ян; „Пісня про Київ" слова О. Ющенка, муз. М. Дримлюги; і пісня „Вперед" слова УПА, муз. Р. Степаняка.

Рецитацію „Моєму народові" М. Руденка, виголосила голова місцевого Відділу СУА п-і Евгенія Рубчак. У дальшій програмі вже вдруге виступила на сцені Українського Народного Дому, Ліда Гаврилюк — цей раз вона проспівала пісню з „Арії Одарки", муз. А. Вахнянина, та „Пісню про Україну" слова Д. Павличка, муз. О. Білаша, при фортепіяновому супроводі Ф. Рівас. Наступною точкою був танець „Жінка в боротьбі" — хореографічна постановка Роми Прийми-Богачевської, що її виконала дуже талановито Наталка Лазірко.

Останньою точкою програми був поставлений членами ООЧСУ та СУМ живий образ „Похід на Київ", постановка культурно-освітнього референта Відділу ООЧСУ Івана Цьолка. На тлі цього живого образу деклямацію — „Де зараз ви" слова В. Симоненка, продеклямувала сумівка Віра Александрович. Сценка в супроводі бійців УПА, яка зробила велике враження на присутніх, зображувала похід нескореного українського народу під маянням національно-оунівського прапорів.

Хоча проминуло вже пів століття відколи 1-ий Великий Збір Організації Українських Націоналістів звернув велику увагу на організування українського народу та плекання у ньому любови до самостійницьких почувань — збереження української культури, мови та ідентичности, а тим більше любови до революційного руху, а цей рух, який послідовно веде до визволення України, ще дальшому триває.

Дмитро Вох

НЕВМИРУЩИЙ АЙНШТАЙН

(Продовження зі стор. 2)

Айнштайна було доказати математично існування зв'язку між гравітацією та електромагнетизмом. На жаль, смерть перешкодила йому довести свій задум до кінця.

Правдива велич Айнштайна основується на тому, що ми його відкриваємо щойно сьогодні, мимо великих проривів науки. Від 1960 років астрономи відкрили нам зовсім новий Всесвіт, з квазами, пульсарами, „чорними дірами" та слабенькими мікрохвилями, ще становлять відлуння катаклізму народження космосу 15 більйонів років тому назад. Айнштайн не міг навіть мріяти про існування тих феноменів за свого життя. Але, щоб зрозуміти їх, учені мусять покладатися на його теоретичний майстерний твір „загальної теорії відносности". З тієї причини Айнштайна називають учені: „майстром космосу".

Коли Бен Гуріон запропонував йому стати президентом молодої ізраїльської держави, Айнштайн не прийняв тієї пропозиції, вважаючи, що з нього був би нікудишній президент, це свідчить тільки про те, що слава не „вдарила" йому до голови. Кожна людина має у своїм житті певне „габбі", тим „габбі" в Айнштайна була скрипка, що була його найближчим другом та яка давала йому відпруження у важкій творчій праці, м'ягкими тонами мелодій улюбленого Моцарта.

Цей короткий огляд життя і творчости великого майстра космосу, це вияв подиву для величі його геніяльного розуму в 100-річчя його народження. Хочеться вірити, що й український, талановитий народ не залишиться позаду й дасть колись людству українського Айнштана.

Комітет Станиславівщини підготовляє другий том збірника

Четвертий З'їзд земляків Станиславівщини, що відбувся у Торонто в днях 30-го червня і 1-го липня вніс постанову видати другий том Альманаху Станиславівської Землі, щоб використати той матеріял, який залишився від першого тому. Головним редактором затверджено д-ра Миколу Климишина, який на З'їзді представив плян і дав оцінку того матеріялу, який вже є до розпорядимости і того, що його вже прислали деякі автори по прочитанні Комунікату Центрального Комітету.

Досі до Редакційної Колегії приступили: Дарія Бойчук, Роман Крохмалюк, Михайло Логаза, Володимир Макар, Осип Новицький, Юрій Фединський і Василь Щербій. Листа не замкнена й може бути поблільшена, якщо знайдеться ще хтось охочий до праці.

Першим завданням головного редактора цього альманаху було зладити покажчик імен і назв першого тому, без того бо не можна було приступити до дальшої праці. Покажчик вже готовий у рукописному стані. Він буде доповнений даними з другого тому й поміщений при кінці другого тому.

Досі виділено ті матеріяли, які не були використані в першому томі й редакція має їх список, а також список тих праць, які вже деякі автори прислали, довідавшись, що приготовляється другий том. Редакція може вислати на бажання зацікавленим ті списки на їхній кошт.

Існує важливе питання засягу території матеріялу до збірника. Засадничо було постановлено, що землі колишнього Станиславівського воєвідства визначені за польської окупації, будуть охоплені у збірнику, але до цієї пори не маємо нічого про Рогатинщину й головно про Коломийщину а про Калущину в першому томі дуже мало написано.

Редакція прийме всі матеріяли, які будуть прислані про ці місцевості, а як ствердиться окремі до того комітети й на час зголоситься, то редакція постарається з ними узгіднити поділ матеріялом. Крім того редакція буде спиратися на пораду Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку.

Хочемо зазначити, що про Космач, з огляду на його значення у нашій культурі, будемо зокрема старатися старанно використати всі дані, які будуть нам доступні, включно з „Хронікою опору" і ще евентуальних додаткових праць самого Валентина Мороза й інших авторів, щоб Космач заняв у збірнику належне йому місце. При цій нагоді зазначимо, що і про Довбуша і про Мирослава Січинського ми подбаємо, щоб отримати якнайбільше цінного матеріялу.

Усі автори, праці яких ввійшли до першого тому, і ті які спізнилися з своїми працями й ті, які хочуть ще написати свої нові праці, є прошені ласкаво повідомити про це редакцію. Редакція просить усіх авторів, які мають можливості, присилати свої праці машинописом через два інтервали. Але ті, що не мають можливости так оформити свої праці, є прошені прислати їх у можливо найбільше читких рукописах.

Редакція подає до відома всім авторам, що останній речинець на присилання праць є день 1-го квітня 1980 року. Праці прислані пізніше не будуть поміщені в другому томі, а третього тому так, як наразі виглядає напевно не буде.

Редакція прохає усіх земляків, щоб вони не здавалися на редакцію, мовляв вона є на те, щоб подбали, щоб наш збірник був виповнений першорядним матеріялом, а щоб співпрацювали в тому напрямі й подавали свої заввагм, поради й головно присилали щобільше різного матеріялу. Це не мусить бути докторська праця, це можуть бути тільки вільні записки, але докладні, правдиві й вартісні.

У нашому збірнику досі є замало етнографічного матеріялу і це є недомагання не тільки нашого збірника. Підсовєтська дійсність нищить усе цінне, що створив наш народ, а ми маємо все, що можемо, зберегти й записати, щоб ми не посоромилися перед нашими нащадками за легкодушне програвлення зберегти наші скарби, творіво народного генія. А треба знати, що населення території, яку маємо опрацювати, належить до найбагатших під оглядом культурної творчости, а також і якости.

Редакція просить присилати дані про звірства окупантів на наших землях і про визвольну боротьбу усіх часів. Але дані повинні бути дуже точні й докладні, відзначуючи, що це ще є до опублікування, воно бо буде збереженне в нашому архіві. Але для історії треба зберегти якнайбільше даних.

Дуже важливим є для збірника ілюстративний матеріял, тому редакція дуже просить присилати знімки, але зі зазначенням на другій стороні, чия це власність і хто чи що є на світлині. Треба писати на відвороті дуже легко олівцем, щоб не ушкодити знімки. Просимо теж про пляни й мапи Станиславова й околиць. Усіх, хто був прислав фотографії до першого тому, а ще досі їх не одержав, хоча були вже використані, редакція просить зголоситися по них зазначуючи докладно, де була поміщена знімка. Тих світлин, які не були використані редакція наразі не звертає, аж доки не буде можна упевнитися, що вони не будуть поміщені в збірнику.

У другому томі будуть виправлені помилки першого тому й редакція буде дуже вдячна за допомогу в тій праці, якщо хтось завважену помилку подасть редакції до відома.

Листи просимо слати на адресу головного редактора, яка була подана всім присутнім на З'їзді в Торонті, а тим, хто не має його адреси проситься писати на адресу: Ukrainska Knyharnia, 4340 Bernice St., Warren, Mich. 48091 USA.

Дальших інформацій редакція радо уділятиме на кожне прохання. Редакція просить усіх земляків про тісну співпрацю, щоб ми збірно, спільними стараннями, довели до того, щоб наш другий том збірника був виповнений правдиво цінним матеріялом можливо зі всіх ділянок життя нашої вужчої батьківщини.

Микола Климишин

Виставка М. Мороза на Союзівці

Дня 5-го серпня, ц. р. відбулася образотворча виставка праць артиста-маляра Михайла Мороза на Союзівці у великій залі „Веселки". Хто не знає цього видатного мистця, обдарованого талантом і культурою мистецькою, і ці дві риси в малярстві — це його скромна молитва до Бога, яка народжується у високе ремесло.

На виставці, були такі картини: „Союзівські скелі" „Калина", „Водоспад", „Ріка Езоп", „Морська ліхтарня", „Церква в Гантері", „Союзівське озерце", „Гляділі", „Осіннє фінале" (Ріка Скогарі), „Море в Глостері" і „Соняшники". Михайло Мороз, високої кляси кольорист, він шукає свої власні тони і знаходить чистий експресіонізм зложений і побудований в архітектонічному порядку, а кожен мазок представляє собою конструкцію, що виходить з його рук як зрілий твір.

Колись, на Львівській виставці в 1942 році, д-р І. Старчук сказав, що картини Михайла Мороза, можна окреслити, як „сонце і барви Гуцульщини". Тому то й не диво, що його твори хотів би мати в своїй хаті не один любитель мистецтва.

На закінчення цієї виставки д-р Евген Котик прочитав для збірної публіки дуже цікаву працю мгра Рози Шуль „Музика і Михайло Мороз" за що публіка нагородила його довготривалими оплесками.

Н. Войновська

Міжнародний День Дитини в стейті Ню Джерзі

Старанно впорядкований Стейтовий Парк „Свободи" на нюджерзькім побережжі Нюйоркського Заливу, напроти статуї Свободи, був місцем відзначення Міжнародного Року Дитини в стейті Ню Джерзі в дні 5-го серпня ц.р., заходом стейтового Комітету для дітей, молоді і родини (при Департаменті Громадських Справ), при спонзорстві інших стейтових агенцій та сильній підтримці губернатора Брендана Бирна і комішенера Джозефа Ле Фанте.

Ціллю імпрези було з одного боку показати постійне старання стейтової адміністрації для молоді, а з другого — дати змогу молоді стейту відзначити Міжнародний Рік Дитини артистичними виступами. В цім напрямі була зложена програма дня, що тривала безперервно чотири години на вільній сцені й включала виступи танцюристів із Стейтового Балету, молодечих ансамблів з Нюарку і Петерсону, групи мімів з Гантердону, та ляльковий театр. Атракцією для дітей було імпровізоване малювання стінного образу (мюрал) під доглядом ілюстратора М. Донато.

Запрошена до участи українська стейтова комісія МРД, при стейтовій Раді УККА, влаштувала відповідну на цю імпрезу виставку дитячих книжечок в українській мові та ляльок у народних одягах, на окремішность Українського Року Дитини в рамках МРД звертав увагу спеціальний афіш, що його намалював Тарас Ліщинський, і великого розміру символ Року Дитини в українським стилі, випозичений з пластового табору Бобрівка (виконала Оленка Слободян з Кергонксону, таборова писарка). Оригінальність афішів прислужилася й на їхньому тлі зроблено знімки для Франка Дж. Гварінi, члена Асамблеї, в товаристві українських учасників. Виставку влаштували д-р Стефанія Гук, голова Комісії, Таїсса Рак Бравн, і Дора Рак, які й давали пояснення, переводили розмови, нав'язували контакти на майбутнє, одним словом вели т.зв. лаббі. Вакаційний час обмежив участь молоді і співучасть Відділів УККА, за вийнятком голови Відділу в Елизабет інж. Мирона Пінковського, який приїхав з родиною.

По полудні приїхав губернатор Брендан Бирн в товаристві нового комішенера Департаменту Охорони Довкілля, п-і Джері Інгліш, яку й губернатор у своїй промові представив публіці. Члени української комісії мали нагоду розмовляти з губернатором, який прихильно ставиться до української громади в стейті й не минув нагоди, щоб похвалити недавно участь трентонських українців в святкуванні 300-річчя Трентону.

Семилітня Христина Рак Бравн вручила губернаторові синьо-жовтий прапорець, який опісля на сцені був в руках Джері Інгліш, а губернатор зідентифікував його перед публікою, як український національний прапор у барвах, що є також офіціяльними барвами стейту.

Українська Комісія Року Дитини вдержує постійний зв'язок із стейтовим Комітетом МРД під проводом Ричарда Найта, а на осінь плянує дальші акції, м.ін. панель для громадянства і великий стейтовий фестиваль української молоді, 18-го листопада 1979, на нюаркськім кемпусі Ратгерського університету, завдяки співпраці з проф. Т. Гунчаком. Дальше йдучі і доготривалі пляни — у відношенні до проблем асиміляції, збереження мови, піддержання шкільництва, підручників, і т.п. — є опрацьовувані членами Комісії. Праці доволі, тож місця для охочих співпрацювати є ще багато і їх Комісія запрошує.

Д. Рак

ДУЖЕ ПОГІРШИВСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

на заслання. Важкий етап (приблизно 3 тижні), а зокрема умови є Новосибірській пересильній тюрмі, де його брутально запроторили в карцер — погіршили стан його здоров'я ще більше.

У місце заслання — село Бодайбо, Іркутської области — Антонюк приїхав цілковито знищеним; погано було і з легенями, і з сечовостатевими органами.

У Бодайбо власті запропонували Антонюкові влаштуватися на роботу в енерго-механічному підприємстві, в ливарні, обрубувачем. Але під час оформлювання, медкомісія виявила „відкриту туберкульозу верхньої частини правого легеня" і скерувала його в туберкульозний диспансер, звідкіля, 26 січня ц. р., його забрали до місцевої туберкульозної санаторії, де його наполегливо лікують і відживляють (приблизно за три карбованці на день, у Владимірській тюрмі годували за 30 копійок на день)...

Від 27 березня до 9 квітня його піддали дуже докладному обслідуванні. Діягноза: туберкульоза статевих органів...

6 червня ц. р., після медичного обслідування, стало відомо, що в найближчому часі Антонюка мають виписати з лікарні..."

Червень 1979

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. д-ра Василя Драґана

на Фонд Катедр Українознавства при Гарвардському Університеті
30.00 дол. складають

Оксана і Роман ЧАВСИ

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на могилі

бл. п.
МАРІЇ ЕВФРОЗИНИ ФІЦИК

відбудеться

в суботу, 29 вересня 1979 р., о год. 2:30 по пол. на цвинтарі св. Михаїла в Ґластонбері, Конн.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. МАРІЇ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Петра і Павла в Лудлов, Масс., 29 жовтня 1979 р., о год. 9-ій рано і в Культурному Центрі ім. св. Володимира в Апопці, Флорида, 28 жовтня 1979 р., о 10-ій год. рано.

Про молитви за душу Покійної просить — муж — ВАСИЛЬ

Іранські війська завдали поразку курдським повстанцям

Тегран. — Після п'ятьох днів завзятих боїв іранські війська завдали поразку курдським повстанцям, проломивши при допомозі гелікоптерів і танків облогу міста Саккіз біля кордону з Іраком.

Речники курдських повстанців подали до відома в понеділок, 27-го серпня, що уряд Ірану погодився на перемир'я на всіх фронтах та на перговори у справі автономії для курдів. Повідомляючи про перемир'я, речник курдів д-р Рагін Сейф Ґазі відкликався на розмови з Аятоллою Талеґані, однак західні пресові агентства не одержали підтвердження з офіційних джерел.

Звільнивши з облоги Саккіз та його військову оборону в числі біля 700 гвардистів, іранські війська почали приготовлятися до генеральної офензиви на місто Меґабад, яке є головним центром курдських повстанців в Ірані. Там міститься головна квартира курдської Демократичної партії, що її очолює Абдель Рахман Кассемлю, і там також живе курдський релігійний лідер шейк Еззеді Госсені, проти яких публічно виступив Аятолла Хомейні.

Речники курдських повстанців твердять, що іранським військам прийдеться дорого заплатити за атаку на Меґабад, бо під час боїв за Саккіз повстанцям вдалось захопити протилетунські гармати і 17 танків. Вони заявили, що з'єднання біля 500 повстанців, яке брало участь в облозі міста Саккіз, не потерпіло втрат. Курдські повстанці схопили в полон біля 150 іранських гвардистів і погрожують, що за кожного розстріляного курда вони уб'ють одного гвардиста.

Негайно після звільнення міста Саккіз іранські вояки заарештували під час обшуків біля 100 курдів і ходять поголоски, що Революційна Рада Хомейні вислала релігійного суддю на розправу над ними.

У міжчасі в Теграні терористи не припинили своїх акцій, не зважаючи на погрози Хомейні та уряду Ірану. У неділю, 26-го серпня, терористи одної з лівих ісламських сект вбили публіциста Гай Мегді Еракі, члена Революційної Ради Хомейні, та його сина. Під час обстрілу автомобіля, в якому вони їхали, був поранений видавець найбільшого в Ірані щоденника „Кейган", Гуссейн Магдіян. Іранське державне радіо повідомило, що акцію перевели три терористи.

Західня Німеччина змагає до покращання взаємин із Польщею

Бонн. — Канцлер Німецької Федеративної Республіки (Західньої Німеччини) Гельмут Шмідт несподівано прибув морським шляхом, по Балтиці, яхтом до Ґданська (колишнього німецького Данціґу) і там стрінувся на дводенних нарадах з лідером польського комуністичного режиму Едвардом Ґереком. Не проголошено ніякого офіційного комунікату про тю наради, але півофіційно виявлено, що Шмідт запевняв Ґерека про готовість Західньої Німеччини прийти з допомогою Польщі, яка переживає економічну кризу, та що запевняв його, що сусіди Німеччини, в даному випадку Польща, не мають ніякої підстави лякатися розмірно сильної Німеччини, бо Німеччина зацікавлена в мирі, політиці детанту і добрій економічній співпраці всіх народів, як і Польща. По дорозі до Бонну, Шмідт зупинився коротко в Торуню, також колишньому німецькому, тепер польському місті, де пригадав, що те місто належало до середньовічного бльоку торговельних міст Ганзи, що вела торгівлю далеко поза межі теперішньої і Німеччини і Польщі. Подорож Шмідта до Ґданська і на півострів Гель, де Шмідт і Ґерек вели засекречену нараду, вважають, як жест примирливости і доброї волі німців супроти поляків.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Стоять (зліва): Зенко Цибрівський, Олесь Олексюк і Юрій Куріца.

УАСТ „ЛЕВИ" — ПЕРШУНОМ ГРУПИ „СИНІХ" ВИЩОЇ ДИВІЗІЇ В ЧІКАҐО

У Чікаґо закінчилися розгривки копаного м'яча весняної рунди, в яких „Леви", вигравши 7 змагань та зазнавши єдиної поразки, здобули першенство своєї групи. Із 29-ох здобутих ґолів стрільцями були: Рой — 10, Шлапак — 8, Ґелаґер — 4, Вебер і Естіноза по два, Крат і Теґузос по одному.

Кінцевий показник табелі гор:

		точок
1.	УАСТ „ЛЕВИ"	14
2.	Кікерс С.К.	10
3.	С.К. Іґелс	8
4.	Р.В.Б. С.К.	5
5.	Ґрін-Вайт	4
6.	Лайтінґ С.К.	4

Резерва „Левів" здобула усіх 9 точок і в показнику табелі гор зайняла, друге місце.

ВІДБУВСЯ ВІДБИВАНКОВИЙ, ТРІЙКОВИЙ ТУРНІР У ЧІКАҐО

У днях 23-24-го червня на оселі в Равнд Лейку, поблизу Чікаґо, відбувся відбиванковий, трійковий турнір чоловічих дружин, який з рамени УАСТ „Леви" зорганізували: Р. Ткачук, А. Струтинський і Р. Барабаш. У цьому турнірі взяли участь 15 дружин, з цього числа: 8 з Чікаґо, 3 з Клівленду, 2 з Детройту та по одній із Боффало і Сейнт Катерінсу, Канада. Дружини були поділені на три підгрупи по 5 у кожній, які змагалися круговою системою по два сети до 11-ти точок.

Вісім найсильніших дружин ввійшло до чвертьфіналів, де розгривки проходили елімінаційною системою, два сети з трьох до 15-ох точок.

У чвертьфіналі дружина в складі: З. Ґолембйовський, Р. Марушка і М. Душан перемогла дружину Р. Квіт, А. Струтинський і І. Ковалиська, вислідом — 15:7, 15:12. У другій парі дружина: О. Олексюк, З. Цибрівський і Ю. Куріца, перемогла, Р. та Ю. Ткачуків і Б. Федорова, вислідом — 15:11, 15:11. У фінальній зустрічі, якій приглядалося понад 250 глядачів, дружина УАСТ „Леви" в складі: О. Олексюка, З. Цибрівського і Ю. Куріца перемогла дружину УАСТ „Львів" в складі: З. Ґолембйовський, Р. Марушка, М. Душан, вислідом — 15:11, 15:13.

У переможній дружині відзначилася ціла трійка: Олесь Олексюк в стинках, З. Цибрівський, як викладач і Юрко Куріца захоплював своєю жертвенною, майже акробатичною грою та обманним „киванням" під сіткою.

Переможців нагороджено трофеями. З нагоди цього турніру в суботу, ввечері відбулася вечірка при звуках новоствореної оркестри „Рет енд Рол" до якої ввійшли такі музиканти: А. Демус, М. Мурський та Б. Березецький, усі відбиванкарі, що брали участь в змаганнях турніру. До успіху тієї спортової імпрези причинилися у великій мірі Управа Кооперативи „Самопоміч".

УАСТ „ЛЕВИ" ВІЦЕПЕРШУНОМ „ШВАБЕН-ТУРНІРУ"

У днях 28-29-го липня ц.р., на власних грищах Чікаґо — „Швабен" відбувся традиційний, літній турнір копаного м'яча, в якому між 12-ти кращими дружинами з Чікаґо, Сейнт Люїс і Міллвокі, виступали 1-ша дружина „Левів". Розгривки турніру проходили в двох підгрупах по 6 дружин-круговою системою по 30 хвилин половина.

У своїй групі „Леви", вигравши три і зремісувавши дві гри, здобули 8 точок і першенство та право до фіналу.

Висліди „Левів":

Леви — С.К. Міллвокі — 5:2

Ґолі для „Левів" здобули: Вебер — 2, Кіпка, Шлапак і Стіноза по одному.

Леви — Кікерс	0:0
Леви — Кютіс	0:0
Леви — Іґелс	3:1

Ґолі для „Левів":
Шлапак — 2, Вебер; Леви — Г. Ф. Юнайтед — 1:0. Ґоль Ґузелла.

У фіналі „Леви" зустріли сильну дружину Сейнт Люїс „Ціценгайн" з якою в завзятій і драматичній грі зазнали поразки, щойно після карних копів, що їх зарядив суддя після догривки.

Напочатку „Леви" вели — 1:0, що його здобув Ю. Мішалов, одначе в останній хвилині суперники вирівняли вислід — 1:1. Коли і після 20-хвилинної догривки вислід не змінився, відбулися карні копи і в них „Ціценгайн" здобули кращий вислід — 13:11.

Цим самим „Леви" мусіли задовольнитися віцепершунами турніру. Третє місце зайняла дружина господарів „Швабен", що перемогла „Кікерс" — 2:1. Провідники дружини „Левів" були: А. Гординський і М. Крат.

Роман Б. Припхан

Спортові новинки з Детройту

У неділю, 5-го серпня ц. р. на оселі „Діброва" 110-ий Відділ УНСоюзу з Детройту започаткував 26-ліття існування „Черника" пікніком. Із тієї нагоди відбувся відбиванковий турнір під проводом інж. В. Чубатого. Участь у турнірі взяло 18 дружин, з яких два перші місця заняли дві дружини з Чікаґо, а дальші місця дружини з Сінсінаті (Огайо) і Детройту. Найбільшою атракцією дня були змагання копаного м'яча матерів проти своїх синів у віці до 10 літ. Змагання виграли сини у висліді 3:0.

На закінчення дня відбулися змагання за першенство Мічіґенської Ліґи „Бонанза" „Черника" проти „Кікерс". Змагання виграли „Кікерс" з вислідом 3:1, а єдині ворота для „Черника" здобув А. Гриньків.

У Детройті є багато Відділів УНС, але найбільше діяльний — це 110-ий, має бо багато членів у молодечому Відділі у різних видах спорту. Найбільше діяльна є ланка копаного м'яча, що має три юнацькі дружини. Перша у віці до 10 років здобула друге місце в Мічіґен Янґ Ліґ, вигравши 10 змагань, два реміси і мала одну програну. Опікуном дружини є Осипа Шалай.

Друга дружина у віці 10-12 здобула перше місце, не маючи ані одної програної у відношенні воріт 67:7. Опікуном і управителем дружини є С. Лідкевич. Третя дружина у віці 12-14 заняла друге місце. Опікуном є Джоен Крижанівська. Старші віком юнаки, хоча є членами нашого Відділу, змагаються в дружинах Української Вищої Школи і там займають перші місця в Мічіґен Янґ Ліґ.

Висліди змагань першої дружини „Черника" за останніх кілька неділь:

Спорт Клюб — Черник 2:4
Черник — Кікерс 1:3
А. А. Гатрік — Черник 2:5
Черник — Ірак 3:2

Противники „Черника" - „Ірак" грали гостро, а навіть брутально так, що судді мусіли виключити одного з них із площі. Ворота для „Черника" здобули: Р. Гнатюк, Слободян і А. Гриньків із карного. Управителем дружини є М. Костюк.

Якщо всі Відділи УНС звернуть більшу увагу на доріст, і притягнуть його до Відділів різного роду спортом, то це буде запорукою, що УНС буде зростати, бо діти, які зростають разом, перейдуть до департаменту дорослих і тим самим збільшиться членство УНС.

М.Шумило — секретар 110-го Відділу УНС.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та II видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 13

Г. Варан, Торонто	$ 25.00
І. Ваган, Перт Амбой	20.00
И. Войтович, Вольгальва	10.00
Р. Лукашевський, Чікаґо	10.00
І. Пекельний, Торонто	10.00
И. Бондар, Монтреаль	7.00
П. Ґенґало, Монтреаль	7.00
М. Чучман, Торонто	6.10
о. Ф. Вілецький, Чікаґо	5.00
М. Вико, Пітсбурґ	5.00
В. Вірстюк, Едмонтон	5.00
о. Я. С. Гайманович, Монтреаль	5.00
д-р І. Гищак, Сомервілл	5.00
И. Гурський, Дірборн	5.00
А. Данило, Ню Гейвен	5.00
Т. Загаєвич, Клівленд	5.00
Ю. Заяць, Іст Гановер	5.00
А. Звоздеський, Едмонтон	5.00
А. Зданкевич, Детройт	5.00
О. Каранко, Джерзі Сиґі	5.00
А. Кебало, Ст. Кетринс	5.00
А. Кочман, Чікаґо	5.00
Ю. Кріль, Джерзі Сиґі	5.00
П. Кушнірчук, Чікаґо	5.00
М. Луцишин, Чікаґо	5.00
Т. Мариґлад, Айслінґтон	5.00
д-р З. Матвічук, Вінніпеґ	5.00
П. Остапович, Фрутленд	5.00
М. Палій, Джексон Гайтс	5.00
Т. Панчишин, Наяґара Фоллс	5.00
М. Протас, Кортленд	5.00
д-р П. Пундій, Чікаґо	5.00
І. Ровенчук, Вест Влумфілд	5.00
Я. Рубель, Бейсайд	5.00
В. Смолінський, Боффало	5.00
П. Соляк, Данвілл	5.00
М. Сухорський, Елизабет	5.00
І. Харамбура, Філядельфія	5.00
Ф. Чалов, Вайнленд	5.00
Ю. Штик, Ля Саль	5.00
В. Яременко, Філядельфія	5.00
І. Крат, Гиллсайд	4.20
Н. Кітвіс, Ірвінґтон	4.00
І. Андрусишин, Ст. Мішел	3.00
В. Вахір, Вруклин	3.00
Б. Вілоус, Чікаґо	3.00
М. Врозина, Ню Йорк	3.00
І. Журак, Вуд Гейвен	3.00
Д. Калушка, Парма	3.00
Н. Кіценюк, Линден	3.00
Д. Коник, Ст. Кетринс	3.00
П. Лещишин, Рочестер	3.00
М. Нагачівець, Торонто	3.00
Г. Наґанда, Філядельфія	3.00
В. Пастушок, Честер	3.00
І. Щупляк, Джерзі Сиґі	3.00
И. Якимів, Кентон	3.00
И. Валанецький, Дельтона	2.50
М. Шиндак, Торонто	2.50
П. Дмитренко, Сонома	2.20
О. Карпяк, Мінnеаполіс	2.20
О. Ленська, Вронкс	2.20
М. Сосяк, Йонкерс	2.20
В. Валук, Вруклин	2.00
К. Вілон, Карнеґі	2.00
М. Водлак, Лівінґстон	2.00
В. Вальків, Монтреаль	2.00
С. И. де Васіль, Маямі	2.00
В. Голуб, Міллвілл	2.00
П. Гузва, Скіппак	2.00
Т. Дзюбіна, Сімсбури	2.00
А. Дольницький, Монтреаль	2.00
А. Закревський, Міддл Віледж	2.00
С. Кецик, Ґловсестер	2.00
Р. Килочко, Чісголм	2.00
Б. Кінах, Сол Сте Марі	2.00
С. Климкович, Едмонтон	2.00
О. І. Клюфас, Гантер	2.00
М. Кобзан, Ст. Кетринс	2.00
В. Копач, Ріджвуд	2.00
М. Костів, Гардена	2.00
І. Локоть, Ветерсфілд	2.00
В. Матківський, Чікаґо	2.00
Н. Мерена, Джанисон Сиґі	2.00
Л. Негребецький, Ірвінґтон	2.00
П. Недвел, Пукіпсі	2.00
П. Семенюк, Мейплвуд	2.00
П. Сильчак, Лос Анджелес	2.00
Т. Скоробогатий, Лодай	2.00
М. Ханас, Вруклин	2.00
М. Чурма, Чікаґо	2.00
К. Шевчук, Рочестер	2.00
В. Веселий, Гартфорд	1.70
Д. Влагий, Філядельфія	1.00
П. Гудак, Спрінґ Веллі	1.00
А. Заборська-Ґелетей, Ню Йорк	1.00
Ф. Ф. Стубан, Сеймор	1.00
Т. Хома, Гемилтон	1.00
В. Цюга, Рочестер	1.00
Т. Кахнич, Джерзі Сиґі	.80

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

РЯТУЙМО НАШУ МОВУ

(*Продовження зі стор. 2*)

знайомих, які, на жаль, лишили своїх дітей без рідного журналу. Придбати в цьому середовищі бодай одного-двох передплатників мало б помітне значення для справи. А втім, наші громадські організації ще цього року — в Рік Української Дитини — повинні зорганізувати акцію за поширення рідного друкованого слова серед молоді, використавши передусім призабуті у нас Місяці Українського Друкованого Слова в листопаді та грудні.

Громадський актив мусить поставити в найближчих роках на одним з перших своїх завдань рятунок живої мови та української духовости серед дітей і молодого покоління. Якщо серйозних заходів не застосуємо вже тепер, то вся вина перед судом рідного народу впаде на нас і на нашу совість.

Р. Михайлович
Чікаґо